
Granskningsrapport

Granskning av delårsrapport 2015

Växjö kommun

*Malin Kronmar
Revisionskonsult*

*Caroline Liljebjörn
Cert. kommunal revisor*

*Kerstin Sikander
Cert. kommunal revisor*

30 september 2015

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	2
2.4	Metod	3
3	Granskningsresultat	4
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	4
3.2	Resultatanalys för kommunen	5
3.3	Budgetuppföljning och prognos för kommunen och dess verksamheter	7
3.4	God ekonomisk hushållning	8
3.4.1	Finansiella mål	8
3.4.2	Mål för verksamheten	8

1 Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2015-01-01 – 2015-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2015.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden är 81 mnkr (82 mnkr), vilket är 1 mnkr lägre än motsvarande period föregående år. Prognosen för helåret pekar mot ett resultat om 44 mnkr. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet uppfylls per 31 augusti 2015. Vi gör bedömningen att balanskravet kommer att uppfyllas baserat på prognosen för år 2015.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- Vi bedömer att kommunens redovisning kan utvecklas när det gäller redovisning av exploateringsprojekt och redovisning av schablonersättning för nyanlända. I båda fallen noterar vi att åtgärder kommer att vidtas för att anpassa redovisningen till gällande normgivning. När det gäller schablonersättning för nyanlända har anpassningen inletts.
- Vi bedömer att delårsrapporten, med undantag för det som beskrivits ovan, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.
- Vi bedömer att det prognostiserade resultatet är förenligt med det finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2015.
- Vår översiktliga granskning visar att den prognosticerade måluppfyllelsen avseende verksamheten är låg. Det grundar vi på att endast 7 av verksamhetsmålen bedöms uppnås (20,6 %) medan 4 av målen inte bedöms uppnås och läget för 10 av målen, som ska öka, bedöms vara oförändrat. För 12 av verksamhetsmålen kan vi inte göra någon bedömning eftersom det saknas nödvändig information.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild.

Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22 samt god redovisningssed i övrigt
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av relevanta dokument
- Översiktlig granskning och analys av det siffermässiga bokslutet per 2015-08-31 samt av resultatprognosen för året
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till delårsrapporten som presenterades 2015-09-23. Kommunstyrelsen fastställer delårsrapporten 2015-10-06 och fullmäktige behandlar delårsrapporten 2015-10-20.

Rapporten är faktagranskad av kommunens ekonomichef, budgetchef och redovisningschef.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys. En sammanställd redovisning har upprättats i delårsrapporten. Resultatet för perioden uppgår till 220 mnkr (2014-08-31: 202 mnkr) i den sammanställda redovisningen.

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti, vilket överensstämmer med lagen om kommunal redovisning kap 9 § 1. Växjö kommuns resultat för perioden uppgår till 81 mnkr (2014-08-31: 82 mnkr). Följande poster kommenteras:

- En återbäring från Kommuninvest har redovisats som finansiell intäkt med 30 mnkr. Samtidigt har en medlemsinsats i Kommuninvest redovisats som finansiell anläggningstillgång med 30,0 mnkr. Enligt ett yttrande från RKR bör posterna redovisas netto.
- Redovisning av exploateringsprojekt sker inom ramen för investeringar i materiella anläggningstillgångar. Under årets åtta första månader har exploateringsprojekten haft utgifter med 54 mnkr och inkomster i form av anslutningsavgifter och tomtförsäljning med 38 mnkr.

Hanteringen överensstämmer inte med god redovisningssed avseende klassificering av tillgångar i anläggningstillgång och omsättningstillgång, beräkning av anskaffningsvärde för anläggningstillgång och omsättningstillgång, samt redovisning av kostnader och intäkter för sålda tomter, intäkter för anslutningsavgifter samt avskrivningar på anläggningstillgångar.

Exploateringsprojekt är komplicerade, och därmed också redovisningen av dem, eftersom många beslut och aktiviteter måste samordnas. En annan komplicerande faktor är att flera nämnder och förvaltningar berörs. Vi ser positivt på att det kommer starta en process för att åtgärda de beskrivna bristerna.

- Schablonersättning från Migrationsverket avseende nyanlända flyktingar avseende tidigare år finns som kortfristig skuld i balansräkningen med 98 mnkr. Enligt god redovisningssed ska prestationsbaserad ersättning redovisas i samma period som prestationen utförs. I förarbetena¹ till beslutet om schablonersättning framgår att den avser att finansiera kostnaderna för nyanländ ankomståret och ytterligare tre år. Från om med år 2016 avser kommunen att förbruka schablonersättningen inom den föreskrivna tiden.

Under perioden januari-augusti 2015 har schablonersättning avseende tidi-

¹ Prop 1989/90:105

gare år intäktsförts med 23 mnkr inom nämnden för arbete & välfärd. Nämnden kommer enligt plan att resultatföra resterande belopp under åren 2016-2018.

Vi ser positivt på att det skett en förändring av rutinerna och att den kortfristiga skulden avseende schablonersättningen avseende tidigare år börjar minska i takt med upprättad plan.

Bedömning

I vår översiktliga granskning har det, *med reservation för det som beskrivs i ovan*, inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

Vi har granskat ett urval poster bl.a. periodiseringar som är gjorda i samband med delårsrapporten och konstaterar att väsentliga poster har periodiserats korrekt.

Vi saknar en prognos över årets investeringar i materiella anläggningstillgångar.

3.2 Resultatanalys för kommunen

Prognosen för helåret pekar på ett positivt resultat, 44 mnkr, vilket är 38 mnkr högre än budgeterat. Avvikelsen beror på:

- Verksamhetens nettokostnad är 55 mnkr lägre jämfört med budget
- Skatteintäkter och statsbidrag förväntas bli 37 mnkr lägre än budgeterat
- Finansnettot ligger i prognosen 20 mnkr bättre än budgeterat, framförallt de finansiella intäkterna förväntas bli högre än budget

I nedanstående tabell redovisas utfallet för de första åtta månaderna 2015, prognos för utfallet för året samt avvikelsen mot budget. Belopp är i mnkr.

Resultaträkning mnkr	Utfall delår 2014	Utfall delår 2015	Prognos 2015	Avvikelse mot budget
Verksamhetens intäkter	735	779		
Verksamhetens kostnader	-3 421	-3 518	-4 156	60
Avskrivningar	-75	-79	-120	-5
Verksamhetens nettokostnader	-2 761	-2 818	-4 276	55
Skatteintäkter	2 235	2 267	3 401	-20
Generella statsbidrag och utjämnings	523	517	780	-17
Finansiella intäkter	102	136	173	26
Finansiella kostnader	-17	-21	-34	-6
Årets resultat	82	81	44	38

Resultatet enligt prognosen uppgår till 44 mnkr vilket utgör 1,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

I prognosen är vissa intäkter och kostnader av jämförelsestörande karaktär inkluderade. De poster som kan omfattas av en sådan bedömning är listade i tabellen nedan. Belopp är i mnkr.

Jämförelsestörande poster	Prognos
Resultat enligt prognos	44
Återbäring AFA-försäkring	-32
Återbäring Kommuninvest	-30
Schablonintäkter nyanlända	-23
Utdelning från kommunala bolag	-52
Retroaktiv ersättning till friskolor	20
Prognosticerat resultat exklusive jämförelsestörande poster	-73

Det rör sig till exempel om återbetalning av premier från AFA-försäkring med 32 mnkr, återbäring från Kommuninvest med 30 mnkr, schablonintäkter för nyanlända avseende tidigare år med 23 mnkr samt utdelning från de kommunala bolagen med 52 mnkr. Samtidigt har utbildningsnämnden en kostnad för retroaktiv ersättning till friskolor med 20 mnkr. Om dessa exkluderas skulle årets resultat enligt prognosen uppgå till -73 mnkr.

Skillnaden mellan resultatet per 31 augusti och resultatet enligt prognosen förklaras av att vissa nämnder, under de 4 sista månaderna av år 2015, beräknar överskrida sin årsbudget alternativt förbruka en del av det överskott som finns per 31 augusti 2015.

En avstämning mot balanskravet görs i delårsrapporten utifrån resultatet för delårsbokslutet som uppgår till 81 mnkr per 31 augusti 2015. Avstämningen mot balanskravet ska i delårsrapporten göras med utgångspunkt från resultatet enligt prognosen för helåret.

3.3 Budgetuppföljning och prognos för kommunen och dess verksamheter

I delårsrapporten finns en sammanställning över nämndernas resultat för perioden, prognosen samt sparade medel (eget kapital). Belopp är i mnkr.

Driftredovisning per styrelse och nämnd, mnkr	Eget kapital	Budget avvikelse augusti	Budget avvikelse prognos
Kommunfullmäktige	0,8	-1,4	0,0
Kommunstyrelse	22,7	5,9	2,0
Kommunens revisorer	0,9	0,1	-0,5
Utbildningsnämnd	33,4	-11,2	-32,0
Omorgsnämnd	39,6	28,0	26,0
Nämnd för arbete & välfärd	0,0	5,8	7,0
Teknisk nämnd	71,6	6,9	-0,6
Byggnadsnämnd	5,1	2,8	2,0
Kultur- och fritidsnämnd	2,6	1,0	-0,5
Miljö- och hälsoskydds nämnd	2,9	2,2	0,4
Valnämnd	0,7	0,0	0,0
Överförmyndarnämnd	0,0	-1,2	-1,0
Värendes Räddningstjänst	0,0	-0,1	0,0
Fastigheter förvaltade av Vöfab	0,0	-0,2	-1,0
Gemensam finansiering	0,0	38,3	36,0
Summa kommunen	180,3	76,9	37,8

Sammanställningen visar att prognosen för år 2015 är 37,8 mnkr högre jämfört med budget. Nämnderna som har de största positiva avvikelserna är omsorgsnämnden och nämnden för arbete & välfärd medan utbildningsnämnden har en negativ avvikelse. Totalt sett prognosticerar nämnderna ett mindre överskott jämfört med budget, 2,8 mnkr. Gemensam finansiering har en positiv avvikelse mot budget med 36 mnkr. Det beror bland annat på återbetalning från AFA för år 2004, återbäringen från Kommuninvest, skatteintäkter och statsbidrag som beräknas bli lägre än budget samt centralt budgeterade medel som inte utnyttjas.

Bedömning

Vi bedömer att eget kapital, budget, prognos och avvikelse per nämnd framgår av driftsredovisningen. Orsaker till avvikelser mellan budget och prognos beskrivs per nämnd inom ramen för förvaltningsberättelsen. Vi ser positivt på att nämnderna som inte når budget beskriver vilka åtgärder som vidtas.

Nämnden för arbete & välfärd har flera verksamheter som redovisar underskott jämfört med budget. Vi instämmer med bedömning i delårsrapporten att det är av största vikt att nämnden fortsätter arbeta med effektiviseringar för att minska kostnadstutvecklingen.

3.4 God ekonomisk hushållning

I dokumentet "Budget för år 2015 med verksamhetsplan för 2016-2017" beskrivs styrande dokument, övergripande mål och verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. Det finns ett finansiellt mål och 33 verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning.

I budgetdokumentet framgår att avstämning av målen ska göras i samband med delårsbokslut efter åtta månader och i samband med årsredovisningen.

3.4.1 Finansiella mål

I delårsrapporten görs en avstämning mot kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2015:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2015	Resultat per 31 augusti 2015	Måluppfyllelse, kommunens bedömning
Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara 0,5 % av summan av skatteintäkter och utjämningsbidrag	Resultatet för de senaste fyra åren inklusive delårsbokslutet uppgår till 1,6 % av skatteintäkter och statsbidrag.	Resultatet efter åtta månader innebär att målet uppnås.

Bedömning

Vi bedömer att utvärderingen av måluppfyllelsen avseende det finansiella målet även bör göras utifrån det prognosticerade resultatet. Baserat på prognosen bedömer vi det som sannolikt att resultatmålet uppnås.

Vår översiktliga granskning visar därmed att prognostiserade resultat är förenliga med det finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2015.

När det gäller det övergripande målet att verksamheten ska bedrivas inom budgetram visar prognosen att målet uppnås totalt för nämnderna.

Vi bedömer att ett av de övergripande målen, inom området ekonomi och effektivitet, behöver konkretiseras ytterligare för att en utvärdering ska vara möjlig. Det gäller verksamhetens effektivitet samt hushållning med mänskliga och ekonomiska resurser.

3.4.2 Mål för verksamheten

I delårsrapporten görs en samlad uppföljning av de 33 verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som finns i budgetdokumentet för år 2015. Ett av målen inom området Demokrati och mångfald har i samband med uppföljningen delats upp i två mål.

Vi konstaterar att samtliga verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige fastställt följs upp i delårsrapporten. Redovisningen görs utifrån prognos av helårsutfallet. Bedömningen har gjorts utifrån fyra olika alternativ av helårsutfallet:

- Att målet kommer att uppnås.
- Att målet inte kommer att uppnås.
- Vissa mål är formulerade som att en parameter ska öka. För dessa mål finns alternativet att utfallet kommer att vara oförändrat.
- Vissa av målen har inte bedömts på grund av att otillräckligt underlag.

Kommunens bedömning av måluppfyllelsen för verksamhetsmålen visas i tabellen nedan:

Område	Bedöms uppnås	Bedöms ej uppnås	Bedöms vara oförändrat	Bedömning saknas	Totalt antal mål
Arbete och företag	3	1	1	1	6
Barn och utbildning		2	1		3
Bygga och bo	2	1		1	4
Demokrati och mångfald			(4) 3		(4) 3
Stöd och omsorg			1	4	5
Trygghet och säkerhet	1		1		2
Uppleva och göra	1		3		4
Växjö kommun som arbetsgivare				6	6
Summa	7	4	(11) 10	12	(34) 33

För området miljö, energi och trafik görs bedömning om måluppfyllelsen för vissa av de 30 miljömålen som finns i budget 2015. Anledningen är att de flesta av verksamhetsmålen inom området är svåra att mäta annat än vid årets slut.

Bedömning

Vi bedömer att redovisningen av verksamhetsmålen och den prognosticerade måluppfyllelsen görs på ett enhetligt och strukturerat sätt. För 21 av verksamhetsmålen finns en tydlig bedömning av helårsutfallet för resterande 12 mål saknas bedömning. Det framgår av analysen för övervägande del av målen vad bedömningen grundas på.

Vår översiktliga granskning visar att den prognosticerade måluppfyllelsen avseende verksamheten är låg. Det grundar vi på att endast 7 av verksamhetsmålen bedöms uppnås (20,6 %) medan 4 av målen inte bedöms uppnås och läget för 10 av målen, som ska öka, bedöms vara oförändrat. För 12 av verksamhetsmålen kan vi inte göra någon bedömning eftersom det saknas nödvändig information. Övervägande delen kommer att följas upp i samband med årsredovisningen.

Vi vill uppmuntra till ett fortsatt arbete med att utforma relevanta bedömningsgrunder och tydliggöra analysen av verksamhetsmålen.

2015-09-30

Kerstin Sikander

Caroline Liljebjörn

Kerstin Sikander
Projektledare

Caroline Liljebjörn
Uppdragsledare